

Tekstuele aanpassing per 16-06-2026 in bijlage 4 – vestiging kwalitatieve verplichting/kettingbeding als op te nemen in de koopovereenkomst

In verband met een tekstuele aanpassing m.b.t. het beheer van de poel bijgaand de te hanteren tekst als op te nemen in de koopovereenkomst

Bijlage 4 – vestiging kwalitatieve verplichting/kettingbeding

(aanvullende bepalingen: vestigen kwalitatieve verplichting en kettingbeding)

1. In het kader van natuurmaatregelen van het project N358 De Skieding / N358 Uterwei is het perceel Surhuizum A 3426 door de provincie bio-divers ingericht als leefgebied voor de heikikker, waterspitsmuis en overige biodiversiteit:
 - a. de poel is grillig en gevarieerd van vorm en dimensie aangelegd;
 - b. de voedselrijke bovengrond is afgegraven en verwerkt op hoogten binnen het perceel;
 - c. met de vrijgekomen grond zijn bijenwanden en micro-reliëf gerealiseerd;
 - d. organische structuren (o.a. takkenrillen) zijn aangelegd;
 - e. de poel wordt ge-ent met begroeiing uit watergangen in de omgeving;
 - f. er zijn wilgen aangebracht om wilgenbosjes te realiseren;
 - g. De ~~vijver~~ poel dient als voortplantingswateren en ~~functioneert in~~ de directe omgeving functioneert als overwinteringsgebied.
2. Koper is verplicht het bio-divers ingerichte perceel Surhuizum A 3426 als leefgebied voor de heikikker, waterspitsmuis en overige biodiversiteit in stand te houden:
 - de poel blijft grillig en gevarieerd van vorm en dimensie;
 - de hoogten binnen het perceel blijven in stand;
 - de bijenwanden en micro-reliëf blijven in stand;
 - organische structuren ~~waaronder o.a. de takkenrillen blijven in stand; worden niet actief verwijderd en er wordt gezorgd dat te allen tijde organische structuren zoals takkenrillen aanwezig zijn;~~
 - ~~de begroeiing in de poel blijft in stand;~~
 - de wilgenbosjes blijven in stand;
 - ~~de poel wordt tot en met 2028 niet geschoond. Daarna kan na aanvraag via e-mail wmb@fryslan.nl of per post naar Gedeputeerde Staten van de Provincie Fryslân, t.a.v. Omgevingszaken, Team Groene Regelgeving, Postbus 20120, 8900 HM Leeuwarden, eventueel gefaseerd de poel worden geschoond.~~
 - De poel wordt in stand gehouden door onder andere de poel periodiek te schonen. Bij het beheer van de poel wordt de zorgplicht van soorten in acht genomen en rekening gehouden met aanwezige beschermde soorten. Dit kan o.a. door maatregelen te nemen buiten de kwetsbare periode van soorten en ten minste 25-50% van de bodem en vegetatie in de poel te behouden. Zie eventueel voor benodigde maatregelen de goedgekeurde gedragscodes van het Rijk dan wel vergelijkbare maatregelen waarbij rekening wordt gehouden met wet- en

[regelgeving ten aanzien van flora en fauna \(zie <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2025-03/Gedragcode-soortenbescherming-natuurbeheer-VBNE.pdf>\)](https://www.rvo.nl/sites/default/files/2025-03/Gedragcode-soortenbescherming-natuurbeheer-VBNE.pdf)

3. Koper gedoogd en verleend de provincie dan wel een door de provincie aangewezen uitvoerder toegang tot het perceel voor de tweejaarlijkse monitoring in 2026 en 2028 (na de aanleg van de bermsloot) van de aangegeven soort(groep)en:
 - Heikikker (± maart/april, voortplanting en mei/juni)
 - Waterspitsmuis (± oktober met lifetraps)
 - Insecten (mei, juni en zomer t/m september).
4. Indien uit de rapportage van 2028 van de provincie blijkt dat de aanleg van het biodiversum en de bermsloot het gewenste doel heeft behaald, zijnde leefgebied voor heikikker en waterspitsmuis en ter versterking van de biodiversiteit (gemeten aan de insectenrijkdom), zal de provincie de monitoring stoppen.
5. Indien uit de rapportage van 2028 blijkt dat het doel nog niet is behaald, zal in 2030 nog een monitoring door de provincie plaatsvinden van zowel het biodiversum als van de aangelegde bermsloot.
6. De Koper is bekend met- en aanvaard de beheermaatregelen voor poelen en opgaande beplanting: overwoekerende opgaande beplanting (veelal natuurlijke opslag in de oevers) (na 2028) periodiek te verwijderen waardoor er altijd voldoende licht in de poel komt en de taluds beschreven worden door zonlicht. Waarbij ondiep water snel opwarmt, wat geschikt is (als voortplantingsplek) voor amfibieën en insecten.
7. De Koper is gehouden op 1e verzoek van de Provincie het perceel met de poel en/of oever te herstellen door:
 - a. het terugbrengen van de poel en/of oever in de oorspronkelijke vorm en diepte en deze schoon te maken;
 - b. overwoekerende beplanting te verwijderen door het beheren volgens ~~'de gedragscode soortenbescherming natuurbeheer, artikel 7.4: schonen en baggeren van kleine wateren'~~ de goedgekeurde gedragscodes van het Rijk dan wel vergelijkbare maatregelen waarbij rekening wordt gehouden met wet- en regelgeving ten aanzien van flora en fauna (zie <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2025-03/Gedragcode-soortenbescherming-natuurbeheer-VBNE.pdf>) (thans onder artikel 7.4)
8. Bij vervreemding van het perceel Surhuizum A 3426 of van (een) gedeelte(n) daarvan, alsmede bij verlening van een, beperkt of persoonlijk, recht tot gebruik van dit perceel Surhuizum A 3426 of van (een) gedeelte(n) daarvan, is de Koper verplicht de bepalingen hiervoor vermeld aan zijn rechtsverkrijgers op te leggen en ten behoeve van de Provincie Fryslân te bedingen en namens deze te doen aannemen bij de overdrachtsakte en deze koper(s) te verplichten bij opvolgende vervreemding dezelfde bedingen in de overdrachtsakte op te nemen en te doen aannemen.

Tekstuele aanpassing per 16-06-2026 in bijlage 4 – vestiging kwalitatieve verplichting/kettingbeding als op te nemen in de koopovereenkomst

9. Bij niet-naleving van het gestelde onder de hiervoor vermelde leden van dit artikel verbeurt de nalatige aan de Provincie Fryslân voor iedere niet-naleving een boete van twintigduizend euro (€ 20.000,00). Deze boete is van rechtswege verschuldigd door het enkele feit van de niet-naleving, zonder dat enige uitdrukkelijke ingebrekestelling behoeft plaats te vinden.
10. Koper onderkent en accepteert dat de kwalitatieve verplichting – voor zover rechtens mogelijk – eeuwigdurend is en derhalve in stand blijft.

7.4 Beheermaatregel: schonen en baggeren van kleine wateren

Algemeen
Inhoud beheermaatregel Kleine wateren zijn kleine (< 0,5 hectare), geïsoleerd liggende waterpartijen. Bijvoorbeeld poelen en kleine vennetjes. Bij kleine wateren zijn baggeren en schonen reguliere beheeractiviteiten - die echter lang niet ieder jaar nodig zijn - om open water te behouden.
Duiding belang beheermaatregel en voorzorgsmaatregelen voor beschermde soorten Bij kleine wateren is expliciet aandacht nodig voor amfibieën en insecten, in het bijzonder libellen. Sommige beschermde libellen komen ook voor in poelen. Bij deze laatste soortgroep is er geen goed onderscheid te maken tussen gunstige en ongunstige perioden: de larven kunnen jaarrond voorkomen. Periodiek onderhoud is nodig om de kleine wateren als leefgebied van beschermde soorten in stand te houden. Soorten als gestreepte waterroofkever en sierlijke witsnuitlibel zijn gevoelig voor achteruitgang van de waterkwaliteit door verrijking en verlanding (accumulatie van voedingsstoffen en plantenmateriaal). Om helder, open water te behouden, dient een beheerder periodiek te schonen (vegetatie verwijderen) en te baggeren (sliblaag verwijderen). Ook soorten als kamsalamander en knoflookpad zijn gevoelig voor deze achteruitgang van waterkwaliteit en zijn in hun voortbestaan afhankelijk van deze beheermaatregel. De frequentie is onder andere afhankelijk van het bodemtype, maar ook van stikstofdepositie en bladinvall. In praktische zin kijkt de beheerder naar de verlandingssnelheid en grijpt in wanneer het areaal helder, open water te sterk terugloopt. Dat is doorgaans niet ieder jaar, zeker wanneer in de toekomst de milieukwaliteit verbetert. De basis voor zorgvuldig handelen betreft het niet uitvoeren van werkzaamheden in de meest ongunstige perioden van aanwezige beschermde soorten (broedperiode vogels en voortplantingsperiode amfibieën). Daarnaast schoont de beheerder kleine wateren gefaseerd om voldoende delen van het leefgebied van aanwezige beschermde soorten te ontzien. Fasering is onder andere afhankelijk van hoe geïsoleerd een poel ligt. Indien beschermde libellen of amfibieën aanwezig zijn, laat de beheerder tenminste 25% tot 50% van de waterbodem en vegetatie ongemoeid tijdens het schonen en baggeren. Daarnaast voert de beheerder het schonen extra zorgvuldig uit, zodat mobiele beschermde soorten kunnen wegglopen. Eventuele aanwezige broeihopen op de oever worden ontzien.

Werkkalender schonen van kleine wateren												
	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug	sep	okt	nov	dec
Broedvogels												
Reptielen												
Amfibieën												
Libellen												

Voorzorgsmaatregelen
ALTIJD: 1. Voer altijd de algemene voorzorgsmaatregelen uit (hoofdstuk 6). 2. Maak bij het schonen en baggeren gebruik van een korfmaaier, open bak of ander materieel, waardoor dieren snel kunnen ontsnappen. 3. Zorg bij het baggeren dat water, dieren en zaden vanaf de kant - of vanuit het materieel - kunnen terugstromen of teruglopen naar het water. Laat bagger tenminste 48 uur op de kant van de waterloop liggen.

4. De ecologisch deskundige beoordeelt of begrazing zodanige schade aan kleine wateren - het water en de water- en oevervegetatie - veroorzaakt dat dit tot versterking van beschermde soorten leidt. Raster in dat geval kleine wateren in begraasde terreinen gedeeltelijk uit. Zorg bij het schonen dat dit raster blijft functioneren.
5. Ontzie broeihopen van ringslangen. Houd altijd tenminste 1 meter afstand.
6. Voorkom beschadiging van de bodem of platrijden van de oever rond voortplantingsplaatsen van beschermde amfibieën.
7. In november is het alleen mogelijk om werkzaamheden uit te voeren als de ecologisch deskundige beoordeelt dat dit kan.
8. Laat bij het schonen in september en oktober tenminste 25% van de waterbodem ongemoeid. Een uitzondering vormen de poelen voor voortplanting van de boomkikker. Schoon deze geheel van vegetatie (niet baggeren), omdat deze soort pionierbegroeiingen nodig heeft.
9. Werk niet bij watertemperaturen onder de 0 graden en als de waterpartij bevroren is.

ORANJE PERIODE:

10. Laat bij het schonen in de periode november t/m februari tenminste 50% van de waterbodem ongemoeid. In november is het alleen mogelijk te werken indien de ecologische deskundige inschat dat dit kan. Deze keuze wordt vastgelegd in het ecologisch werkprotocol. Schoon in de maanden december t/m februari alleen als er geen in het water overwinterende beschermde amfibieën aanwezig zijn. In zachte winters kan het voortplantingsseizoen eerder starten. Overleg in dat geval met de ecologisch deskundige tot wanneer je werkzaamheden kunt uitvoeren en verwerk dit in het ecologisch werkprotocol.
11. Laat voor beschermde libellen 50% van de (hogere) helofytenvegetatie – zoals egelskop, kalmoes, lisdodde, holpijp, watertorkruid en mattenbies - per schoningsbeurt ongemoeid. Libellen gebruiken deze vegetatie voor uitsluipen en eiafzet. Werk niet in de periode 15 maart tot 15 juli. Voer maaiwerkzaamheden zoveel mogelijk uit buiten de vliegtijd van beschermde libellen - 1 mei tot 1 september - tenzij maaien in deze periode noodzakelijk is voor de instandhouding van hooilanden. Spaar voor de groene glazenmaker 50% van de aanwezige krabbenscheerplanten als leefgebied van de soort.

RODE PERIODE:

12. Werk niet in een periode die in een of meerdere van de soortenbalken rood is gekleurd, tenzij:
 - a. uit inventarisatie is gebleken dat beschermde soorten niet aanwezig zijn, of;
 - b. voorafgaand een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is verkregen.Dit geldt niet van 1 april tot 15 augustus voor een klein water dat is drooggevalen en indien de resterende modderlaag – waar amfibieën in kunnen zitten - wordt gespaard.